

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE W UKRAINIE Z WYKORZYSTANIEM SYSTEMU PROZORRO - PRZEWODNIK DLA WYKONAWCÓW

Olena Shtohryn, Jacek Choromański, Tomasz Mielko

Trwająca wojna w Ukrainie każdego dnia przynosi wymierne straty gospodarcze oraz ma dewastujące skutki dla stanu infrastruktury tego kraju. Powojenna odbudowa Ukrainy będzie wielkim wyzwaniem ekonomicznym wymagającym zaangażowania wielu podmiotów, w tym państw zachodnich. Nie do przecenienia będzie również udział w tym procesie prywatnych przedsiębiorców pochodzących z tych państw. Polskie firmy wydają się szczególnie predystynowane do odegrania znaczącej roli w odbudowie Ukrainy. Usuwanie skutków wojennych zniszczeń stanowić będzie silny impuls do dokonywania przez ukraińskie instytucje publiczne znaczących zamówień na dostawy, usługi lub roboty budowlane związane z odbudową infrastruktury kraju.

Niniejsze opracowanie prezentuje informacje dotyczące wykorzystania ukraińskiej platformy zamówieniowej o nazwie „ProZorro”, która stanowi scentralizowaną, elektroniczną bazę danych typu open source zawierającą informacje o zamówieniach publicznych organizowanych przez instytucje publiczne w Ukrainie.

1. Ukraina a wielostronne Porozumie WTO ws. Zamówień Rządowych (The Agreement on Government Procurement – GPA) – gwarancja równego traktowania polskich wykonawców

Udział polskich wykonawców w systemie ukraińskich zamówień publicznych zagwarantowany jest na podstawie regulacji prawa międzynarodowego, a w szczególności na podstawie Porozumienia World Trade Organization (WTO) ws. Zamówień Rządowych[1] - The Agreement on Government Procurement – „GPA”.

Ukraina przystąpiła formalnie do GPA w dniu 18 maja 2016 r., w rezultacie czego instytucje zamawiające państw członkowskich Unii Europejskiej (będących również stroną GPA), w tym Polski, mają obowiązek traktowania pochodzących z Ukrainy wykonawców robót budowlanych, dostaw i usług w sposób nie mniej korzystny niż wykonawców pochodzących z UE[2]. Zasada ta działa również i w drugą stronę, co oznacza, że ukraińskie instytucje zamawiające mają obowiązek traktowania wykonawców pochodzących z państw będących stroną GPA, w tym z Polski, w sposób nie mniej korzystny niż wykonawców krajowych[3].

[1] Tekst porozumienia dostępny na stronie WTO, pod adresem: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/rev-gpr-94_01_e.htm

[2] <https://www.kmu.gov.ua/en/news/248903234>

[3] Artykuł 4.1 oraz 4.2 WTO GPA

2. Informacje dotyczące platformy ProZorro

Projekt wdrożenia nowoczesnego narzędzia informatycznego umożliwiającego zwiększenie transparentności w udzielaniu zamówień publicznych w Ukrainie powstał w 2014 r. w wyniku zmian politycznych, które zaszły po rewolucji „Euromajdanu”. Wraz z wejściem w życie nowego prawa zamówień publicznych na Ukrainie w 2016 r. użycie platformy elektronicznej stało się obowiązkowe. Podstawowym celem omawianego narzędzia jest przeciwdziałanie korupcji i nieprawidłowościom w wydatkowaniu środków publicznych za pośrednictwem zamówień publicznych.

Chociaż platforma ProZorro została zainicjowana przez wolontariuszy wspierających ukraińską „rewolucję godności”, czynnie walczących z korupcją oraz nieprawidłowościami w wydatkowaniu środków publicznych, to ostatecznie realizacja projektu była możliwa dzięki wsparciu zagranicznych agencji pomocowych takich jak: Western NIS Enterprise Fund, amerykańskiej agencji USAID oraz GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit [GIZ] GmbH), jak również przy udziale Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz rządu Ukrainy[4]. Platforma ProZorro zyskała szerokie uznanie, została nagrodzona m.in. World Procurement Award 2016[5], a projekt otrzymał status wizytówki jako wyjątkowy przykład cyfryzacji zamówień publicznych przyznany przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju[6].

Platforma ProZORRO oferuje możliwość pełnego monitorowania postępowania, zapewniając dostęp do wszelkich istotnych dla oferentów informacji i dokumentów. Proces przetargowy jest całkowicie otwarty, a ponadto przewidziana została możliwość wykorzystania panelu ProZorro Explorer w celu uzyskania informacji analitycznych[7].

Wojna a zamówienia publiczne w Ukrainie - ProZorro+

Trwające obecnie działania wojenne na terytorium Ukrainy skutkują wyłączeniem obowiązku stosowania przepisów prawa zamówień publicznych w Ukrainie. Pod koniec marca 2022 r. uruchomiony został portal ProZorro+, który umożliwi organizację zaopatrzenia i dostaw w czasie trwania wojny. Strona ta dostępna jest pod adresem: <https://prozorro.gov.ua/page/plus>.

Platforma posiada katalog ponad 150 kategorii towarów przeznaczonych na potrzeby wojskowe i humanitarne. Z platformy tej korzystają władze lokalne i państwowe, administracja cywilna i wojskowa, Siły Zbrojne Ukrainy i instytucje zajmujące się koordynacją pomocy humanitarnej. W chwili obecnej szczególnego znaczenia nabierają kontrakty obejmujące dostawy towarów deficytowych od podmiotów zagranicznych.

[4] <https://joinup.ec.europa.eu/collection/eprocurement/document/prozorro-public-procurement-platform-spreads-its-wings-prozorro>

[5] <https://prozorro.gov.ua/en/about/achievements>

[6] <http://gogov.org.ua/en/news/ukrayinska-systema-publichnyh-zakupivel-prozorro-otrimala-mizhnarodnu-nagorodu-v-londoni/>

[7] <https://bi.prozorro.org/sense/app/fba3f2f2-cf55-40a0-a79f-b74f5ce947c2/sheet/HbXjQep/state/analysis>

3. Proces rejestracji na platformie ProZorro

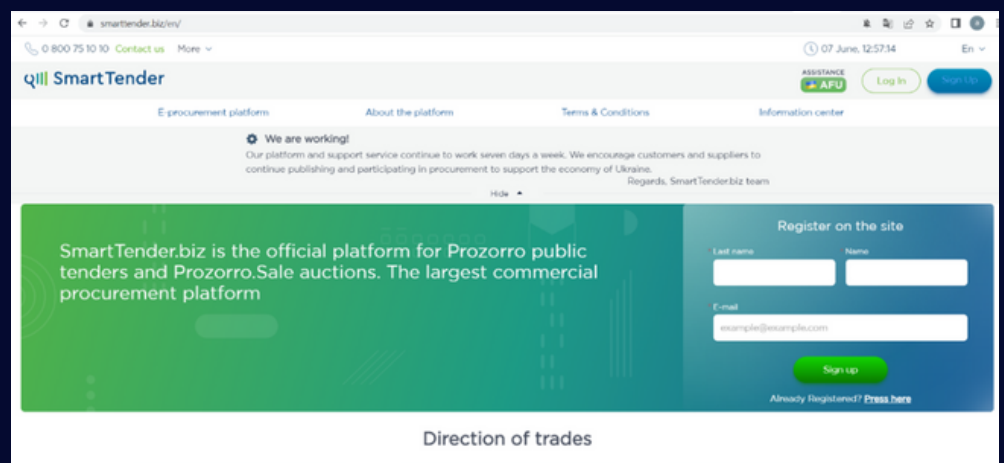
Platforma ProZorro umożliwia założenie konta w zależności od charakteru użytkownika:

- Dostawca (oferent) – rejestracja w ProZorro umożliwia wyszukiwanie zamówień od podmiotów publicznych, składanie w nich ofert oraz wygrywanie przetargów;
- Klient (zamawiający) – utworzenie konta w systemie umożliwia kontraktowanie dostaw, robót budowlanych oraz usług w przejrzysty sposób.

W celu uzyskania dostępu do systemu ProZorro należy udać się na jedną z oficjalnych elektronicznych platform handlowych umożliwiających rejestrację w systemie ProZorro. W sieci dostępnych jest kilka oficjalnych stron, które przewidują możliwość rejestracji w ProZorro:

- <https://smarttender.biz/en/>
- <https://www.dzo.com.ua/>
- <https://gov.e-tender.ua/>
- <https://playtender.com.ua/>
- <https://tender-online.com.ua/>
- <https://public-bid.com.ua/>
- <https://zakupki.prom.ua/>

W dalszej części opracowania zostanie omówiony i zaprezentowany proces rejestracji z wykorzystaniem portalu „SmartTender”, dostępnego pod adresem: <https://smarttender.biz/en/>.

W celu rozpoczęcia procesu rejestracji należy wejść w zakładkę „register” dostępną na stronie: <https://smarttender.biz/en/registration/step1/>

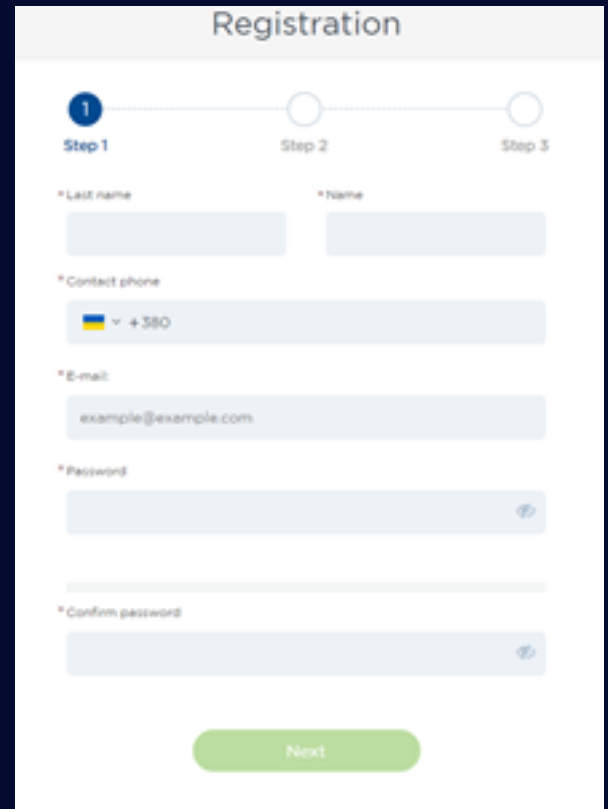
Poszczególne etapy rejestracji w systemie ProZorro wyglądają następująco:

ETAP 1 - DANE UŻYTKOWNIKA

Należy wprowadzić następujące dane:

- nazwiska i imiona;
- telefoniczny numer kontaktowy;
- adres e-mail.

Na tym etapie należy określić hasło, a użytkownik będzie zobowiązany przejść kontrolę spamu.

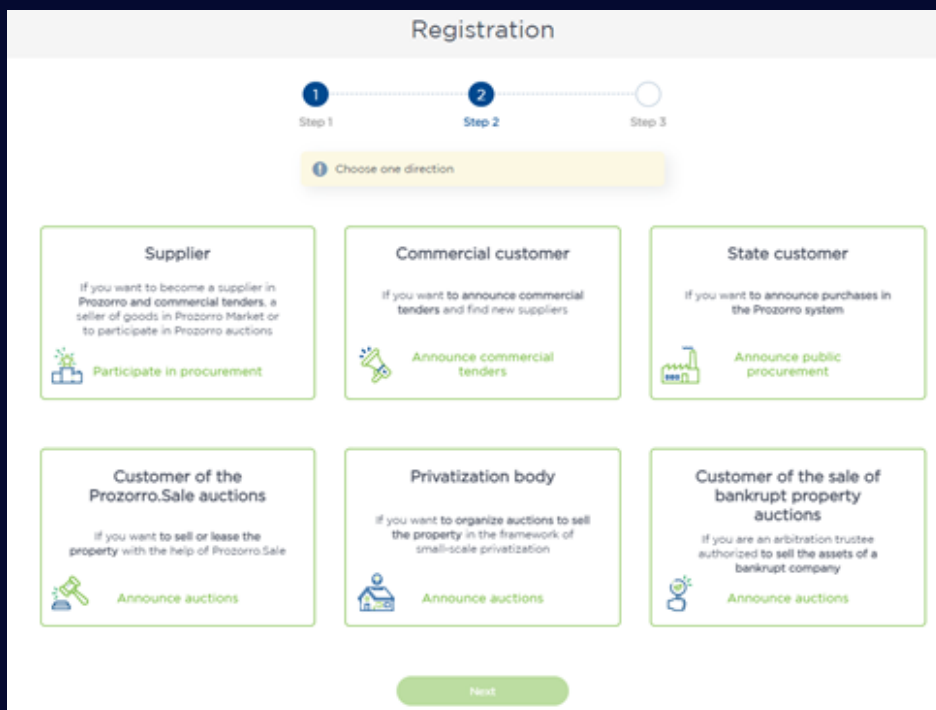

The screenshot shows the 'Registration' page with a progress indicator at the top showing Step 1 (active), Step 2, and Step 3. The form fields include:

- * Last name
- * Name
- * Contact phone (with a dropdown for country code, currently showing +380)
- * E-mail (example@example.com)
- * Password
- * Confirm password

A green 'Next' button is located at the bottom right of the form.

ETAP 2 - WYBÓR ROLI W SYSTEMIE PROZORRO

The screenshot shows the 'Registration' page with a progress indicator at the top showing Step 1, Step 2 (active), and Step 3. A yellow banner at the top says 'Choose one direction'. Below are six role selection cards:

- Supplier**: If you want to become a supplier in Prozorro and commercial tenders, a seller of goods in Prozorro Market or to participate in Prozorro auctions. Action: Participate in procurement.
- Commercial customer**: If you want to announce commercial tenders and find new suppliers. Action: Announce commercial tenders.
- State customer**: If you want to announce purchases in the Prozorro system. Action: Announce public procurement.
- Customer of the Prozorro.Sale auctions**: If you want to sell or lease the property with the help of Prozorro.Sale. Action: Announce auctions.
- Privatization body**: If you want to organize auctions to sell the property in the framework of small-scale privatization. Action: Announce auctions.
- Customer of the sale of bankrupt property auctions**: If you are an arbitration trustee authorized to sell the assets of a bankrupt company. Action: Announce auctions.

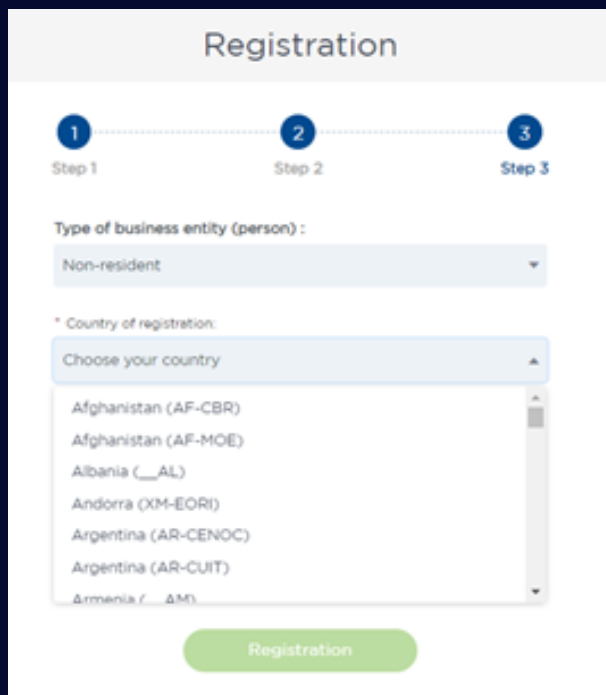
A green 'Next' button is located at the bottom center of the page.

Aby dostarczać swoje towary, wykonywać usługi lub roboty budowlane należy wybrać rolę „licytującego” – Customer.

ETAP 3 - WYBÓR FORMY PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

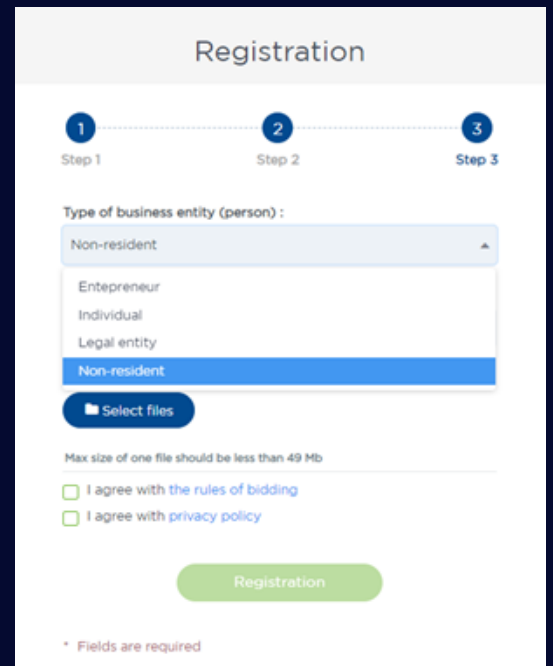
Użytkownikami systemu ProZorro mogą być zarówno przedsiębiorcy, jak i osoby fizyczne. Osoby prawne lub fizyczne spoza Ukrainy muszą wybrać formę „Non-resident”.

PRZEDSIĘBIORCY ZAGRANICZNI

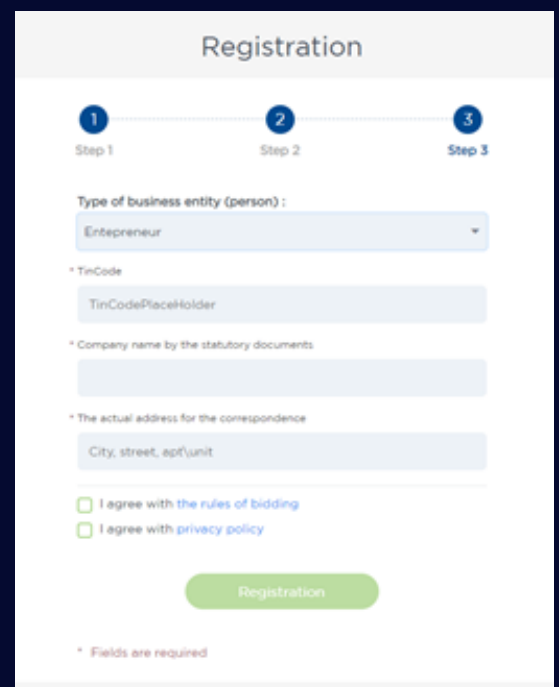

REJESTRACJA OSOBY FIZYCZNEJ

Przy rejestracji wykonawcy będącego osobą fizyczną należy wskazać numeru identyfikacji podatkowej NIP oraz adresu do korespondencji. Rejestracja wymaga przesłania zdjęcia/skanu paszportu lub prawa jazdy oraz numeru NIP. Dokumenty powinny zostać dołączone jako załączniki.

Obowiązkiem przedsiębiorcy spoza Ukrainy jest wskazanie kraju macierzystego i wskazanie kodu danego państwa.

Registration

1 Step 1 2 Step 2 3 Step 3

Type of business entity (person) :

Non-resident

* Country of registration:

Republic of Poland (PL-KRS)

* Unique organization code in the country of registration

Enter a unique organization code

* Company name by the statutory documents

Legal address

Country, city, street, apt/unit

To confirm the information about the company, upload the registration certificate

Documents

Select files

Max size of one file should be less than 49 Mb

I agree with the rules of bidding

I agree with privacy policy

Registration

REJESTRACJA OSOBY PRAWNEJ

Na potrzeby rejestracji osoby prawnej w odpowiednich polach należy wpisać numer rejestru prowadzonego dla spółki w kraju pochodzenia, nazwę podmiotu oraz adres siedziby.

Na końcu tego etapu należy zaznaczyć pola oznaczające akceptację regulaminu i polityki prywatności, a także kliknąć przycisk „Zarejestruj się”. Jednocześnie dane zostaną przesłane do administratora do rozpatrzenia. Wystarczy poczekać na powiadomienie, że konto zostało pomyślnie utworzone.

PODSUMOWANIE

Reforma systemu zamówień publicznych na Ukrainie oraz przystąpienie tego państwa do GPA umożliwia polskim wykonawcom konkurencyjną walkę o uzyskanie zamówień publicznych na dogodnych i niedyskryminacyjnych warunkach. Poprawa transparentności systemu zamówień publicznych oraz jego pełna elektronizacja pozwalają zminimalizować koszty i nakład czasu pracy potrzebny na wyszukanie interesujących propozycji biznesowych, a następnie udział w postępowaniu.

Olena Shtohryn | Managing Partner | Dictio | shtohryn.om@dictio.com.ua

Jacek Choromański | Adwokat | Miller Canfield | choromanski@millercanfield.com

Tomasz Mielko | Aplikant adwokacki | Miller Canfield | mielko@millercanfield.com

Zastrzeżenie: Niniejsza publikacja została przygotowana na podstawie faktów i informacji aktualnych w dacie jej wydania, które mogą ulec zmianie. Celem publikacji jest zwrócenie uwagi na wskazane w niej zmiany prawne i nie powinna stanowić wyłącznej podstawy do podjęcia jakiegokolwiek decyzji dotyczącej określonego kierunku działania. Informacje te nie mogą być traktowane jako porada prawna ani nie zastępują szczegółowej opinii prawnej w konkretnej sprawie. W każdym przypadku należy skorzystać z usług doradców prawnych w celu weryfikacji, czy odpowiednie przepisy prawa mają zastosowanie do określonej sytuacji.